

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาวิเคราะห์พุทธจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัย : พระพิรัชย์ ยติธโร (ศรีชั้น)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูพิพิธสุตาทรร, ดร., ป.ธ. ๓, พธ.บ. (ศาสนา), M.A. (Buddhist Studies), M.Phil. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

: ผศ.ดร. เทพประวิณ จันทรแรง, พธ.บ. (ศาสนา), ศศ.บ. (ไทยคดีศึกษา), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Pali & Buddhism)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาประวัติและลักษณะทางประชากรของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง ๒) เพื่อศึกษาบริบทการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง และ ๓) เพื่อวิเคราะห์พุทธจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำการศึกษาการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่ปรากฏในประเพณีต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า

ประวัติและลักษณะทางประชากรของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง บ้านแม่สวรรค์หลวงมีจำนวนประชากร ๑๕๒ หลังคาเรือน มีจำนวนประชากรทั้งหมด ๗๑๐ คน แยกเป็นจำนวนประชากรชาย ๓๑๗ คน จำนวนประชากรหญิง ๓๙๓ คน มีการนับถือพุทธศาสนา ๒๑๐ คน กะเหรี่ยง สะกอหรือปกากะญอ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดอาศัยอยู่ทางภาคเหนือตอนบนและในภาคเหนือตอนล่างมีจังหวัด ตาก แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี ราชบุรี เรียกตนเองว่าปกากะญอ บริบทการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง การดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวง ประกอบอาชีพเกษตรทำไร่หมุนเวียนเลี้ยงสัตว์ และหาของป่าเป็นหลัก วิถีชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มีการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมและความเชื่อสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับผีดีและผีร้าย โดยมีความเชื่อว่า วิญญาณที่เป็นบรรพบุรุษของตนประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยายและพ่อแม่ที่ล่วงลับไปแล้วนั้น ดวงวิญญาณของท่านเหล่านั้นจะคอยปกป้องรักษาคุ้มครองลูกหลาน ซึ่งเป็นอนุชนรุ่นหลัง ให้มีความสุขดังนั้นชาติพันธุ์กะเหรี่ยงทุกคนควร จึงมีทั้งบูชาผีบรรพบุรุษไว้ประจำบ้านของตน เพื่อจะได้บูชาและเซ่นไหว้ดวงวิญญาณบรรพบุรุษ

บุรุษในวันสำคัญของประเพณีในรอบปีของชาติพันธุ์กะเหรี่ยง วิเคราะห์พุทธจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่รักความสงบ และความสันโดษ โดยการยึดหลักการดำเนินชีวิตแบบยังชีพที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ หลักพุทธจริยธรรมในการดำเนินชีวิตใช้หลักอิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ ซึ่งถือเป็นหลักที่ชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านแม่สวรรค์หลวงที่ยึดถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน นับตั้งแต่เริ่มเลือกพื้นที่และป่าเพื่อที่จะทำไร่ปลูกข้าว วิริยะ ความขยันหมั่นเพียรแผ้วถางป่าเพื่อทำมาหากิน เลี้ยงชีพ เพื่อความสุขของครอบครัวและตนเอง จิตตะเอาความตั้งใจในการคัดเลือกพื้นที่ ดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกและไม่ขัดกับเขตป่าที่หวงห้ามตามประเพณี วิมังสา ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้สติปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ การเลือกพันธุ์ข้าวและพืชผักต่าง ๆ ที่ปลูกในไร่หมุนเวียน หลักพุทธจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ทิฐุธรรมมีกัตถประโยชน์ประโยชน์ในปัจจุบัน ๔ อย่าง คือ ๑.อุภูฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น การเลี้ยงสัตว์ ทำไร่หมุนเวียน ปลูกข้าว จักสานหาของป่า และทอผ้าเลี้ยงชีพ ๒.อารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษารักษามรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษไม่ให้อ่อนไหวในการประกอบอาชีพต่างๆ ๓.กัลยาณมิตตตา คบหาคนดีเป็นมิตร ลงแขกปลูกข้าวไร่ เกี่ยวข้าวไร่ และเอาแรงงานกันเป็นต้น ๔.สมชีวิตตา เลี้ยงชีพพอดีประกอบอาชีพแบบยังชีพ พอมีพอกิน ด้วยข้อสัตย์สุจริตไม่เอาไรต์เอาเปรียบซึ่งกันและกัน หลักพุทธจริยธรรมในประเพณี และวัฒนธรรม ความกตัญญูทุกเวที เป็นการแสดงออกเพื่อเป็นการบูชาความดีหลักของความกตัญญูสังคมของชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มีความสัมพันธ์ทางจารีตประเพณีและทางครอบครัวเป็นระบบของเครือญาติมีการนับถือกันเป็นญาติพี่น้องที่ได้สืบทอดกันมา เป็นกลุ่มสังคมหนึ่งมีทั้งเครือญาติฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ประเพณีเลี้ยงผีบ้าน ผีเรือน แม้จะอยู่บ้านไหน เมืองไหนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงให้ความเคารพนับถือเป็นหมู่ของเครือญาติ ทุกปีจะมีญาติต่างหมู่บ้านมารวมประเพณีผูกมือมิได้ขาด เพราะชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมีความสัมพันธ์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนทั้งในระบบความเชื่อทางประเพณี พิธีกรรม วัฒนธรรม ของชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

Thesis Title : An Apply the Buddhist Ethic principle of the life style Karen at Ban Maesawanluang Maesareang District, Maehongson Province

Researcher : Phra Pheerachai Yatindharo Srichuen

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Ven. Dr. Phrakrupipitsuttathorn, Pali III, B.A. (Religions),
M.A. (Buddhist Studies), M.Phil. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Buddhist Studies)

: Asst. Prof. Dr. Thepprawin Chanraeng, B.A. (Religions),
B.A. (Thai Studies), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Pali & Buddhism)

Date of Graduation : February 22, 2017

Abstract

The thesis consists of three objectives as (1) to study the historical and demographic characteristics of the Karen ethnic group in Mae Sawan Luang Village, (2) to study the context of Karen ethnicity in Mae Sawan Luang Village and (3) To analyze the Buddhist ethics for the Karen's lifestyle in in Mae Sawan Luang Village. This research focuses on the lifestyle that appears in various traditions of the Karen ethnicity.

The study found that the history and demographic characteristics of the ethnic Karen in Mae Sawan Luang Village, there are 152 households, 710 people, 317 male, 303 female and 210 are Buddhists. The Karen or Sgaw is considered as the most populous ethnic group living in the upper north and in the lower north of Thailand provinces viz. Tak, Mae Hong Son, Chiang Mai, Chiang Rai, Kanchana Buri, Ratcha Buri call themselves Pangae and they call themselves as Paka-Kyaw.

According to the Karen lifestyle in Mae Sawan Luang Village, they employed agricultural cultivation and animal husbandry and food-gatherer. The way

of life of ethnic Karen is a mixture of traditional beliefs and modern beliefs. That is to say, they believe in the Animism and the ancestral spirits that those souls will protect the offspring of later generations to have well-being. So they have a shrine of ancestor at home in order to worship and sacrifice ancestral spirits on important days of the year.

The Karen ethnic group, they mostly love in peace and tranquility by adhering to the subsistence lifestyle of the elders and Buddhist ethics in life. The Buddhist ethics that found in lifestyle of the Karen ethnic group in Mae Sawan Luang Village is called the **Iddhipāda**: path of accomplishment. The path of accomplishment consists of four doctrines, they are: 1) Chanda: will; zeal; aspiration, 2) Viriya: energy, 3) Citta: thoughtfulness and 4) **Vīmaṃsā**: investigation.

Beside these, they are also developing the doctrines that called ‘**Diṭṭhadhammikattha-saṃvattanika-dhamma**: virtues conducive to benefits in the present; virtues leading to temporal welfare’, they consist four teachings as 1) **Uṭṭhānasampadā**: to be endowed with energy and industry; achievement of diligence, 2) **Ārakkhasampadā**: to be endowed with watchfulness; achievement of protection, 3) **Kalyāṇamittatā**: good company; association with good people and 4) **Samajīvitā**: balanced livelihood; living economically.

The Buddhist ethics that appear in tradition and culture is the **Kataññūkatavedī**: one who is grateful and repays the done favors. The principle of gratitude in the society of the Karen ethnic group has a customary and familial relationship as a system of kinship, with respect to each other as relatives. Karen is a social group with relatives and gives respect as a family of kinsmen. Every year, relatives come from different villages in the tradition of hand-knitting because Karen ethnicity is related to their ethnic groups, both in the traditional belief system and the culture ritual.